

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobce: **T. V. U.**, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, Odbor cizinecké policie** (dříve Policie České republiky, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Plzeň), se sídlem Nádražní 2, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 12. 2009, č. j. 57 Ca 105/2009 - 47,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalobci se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Plzeň ze dne 10. 11. 2009, č. j. CPPL-49113-22/ČJ-2009-034062-KP3, byl žalobce podle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v tehdy účinném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), zajištěn za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy. Důvodem tohoto rozhodnutí byla skutečnost, že žalobce neoprávněně pobýval na území České republiky bez platného cestovního dokladu a bez platného víza, a to při existenci pravomocného rozhodnutí, kterým mu bylo uděleno správní vyhoštění (rozhodnutím Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Praha ze dne 9. 1. 2008, č. j. SCPP-901/PH-OPK3-SV-2007, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění na dobu 5 let).

Rozhodnutí žalovaného o zajištění žalobce za účelem předání podle mezinárodní smlouvy napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Plzni. V té mimo jiné namítal, že žalobou napadené rozhodnutí je v rozporu s § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s článkem 1 odst. 1 a článkem 9 odst. 2 Dohody mezi vládou České republiky a Vietnamské socialistické republiky o předávání a přebírání občanů obou států ze dne 12. 9. 2007, vyhlášené pod č. 26/2008 Sb.m.s. (dále jen „Dohoda“). Žalobce poukázal na článek 1 odst. 1 Dohody, podle kterého bude převzetí cizince realizováno pouze za předpokladu, že bylo vydáno rozhodnutí, jímž mu bylo uděleno správní vyhoštění, a toto rozhodnutí již (podle českého znění Dohody) nabylo právní moci. Z uvedeného pak žalobce dovodil, že podmínkou zajištění cizince za účelem jeho předání podle Dohody je vedle podmínek stanovených v § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců i podmínka existence pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění. Takové rozhodnutí pak ve světle článku 9 odst. 2 Dohody musí být vydáno po té, co Dohoda vstoupila v platnost. Žalobce přitom namítal, že v posuzovaném případě neexistovalo v okamžiku jeho zajištění rozhodnutí o správním vyhoštění, jež by splňovalo tyto podmínky.

Krajský soud rozsudkem ze dne 21. 12. 2009, č. j. 57 Ca 105/2009 - 47, žalobou napadené rozhodnutí jako nezákonné zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Z odůvodnění rozsudku vyplývá, že krajský soud se ztotožnil s žalobcem v názoru, že § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a článek 1 odst. 1 Dohody nelze vykládat odděleně, jak naopak tvrdil žalovaný. Jakkoli by se mohlo zdát, že zmíněná ustanovení upravují různé fáze jediného procesu směřujícího k předání cizince, přiklonil se krajský soud k závěru, že je-li policie podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců oprávněna zajistit cizince za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy, pak je takové opatření možné realizovat nejdříve v okamžiku, kdy je zcela nepochybné, že jsou splněny veškeré podmínky pro předání a převzetí cizince ujednané v příslušné mezinárodní smlouvě. Pro takový závěr, jak krajský soud dále poukázal, nesvědčí pouze gramatický výklad zmíněných ustanovení. Zajištěním cizince totiž dochází k zásahu do práva na osobní svobodu zaručeného článkem 8 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Podle článku 8 odst. 2 Listiny dále platí, že nikdo nesmí být zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon. Jelikož tedy důvodem zajištění cizince podle § 129 zákona o pobytu cizinců je jeho následné předání podle mezinárodní smlouvy, lze osobu při splnění podmínek podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců zajistit až v okamžiku, kdy bude postaveno najisto, že v daném případě jsou splněny veškeré podmínky předání sjednané v příslušné mezinárodní smlouvě. Pouze takové zajištění nebude odporovat článku 8 odst. 2 Listiny.

S ohledem na uvedené krajský soud konečně konstatoval, že v době, kdy byl žalobce zajištěn, neexistovalo rozhodnutí o správním vyhoštění, jež by splňovalo podmínky předání podle Dohody. Rozhodnutí Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Praha ze dne 9. 1. 2008, č. j. SCPP-901/PH-OPK3-SV-2007, o správním vyhoštění žalobce na dobu 5 let nemohlo být podkladem pro zajištění cizince za účelem jeho předání podle Dohody, neboť bylo vydáno dříve, než Dohoda vstoupila v platnost (tj. přede dnem 21. 3. 2008). Žalobci bylo správní vyhoštění dále uděleno rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 11. 2009, č. j. CPPL-49113-20/ČJ-2009-034062-KP3. Žalovaný přitom tvrdil, že toto rozhodnutí nabylo právní moci již v den jeho vydání, kdy jej žalobce osobně převzal, a to s ohledem na skutečnost, že se žalobce zároveň vzdal

práva na odvolání. Krajský soud ovšem ze správního spisu konstatoval, že žalobce uvedené rozhodnutí o správním vyhoštění napadl odvoláním datovaným ke dni 12. 11. 2009. Krajský soud uzavřel, že právní moc byla na předmětném rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce vyznačena předčasně a neoprávněně.

Žalovaný (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, již opřel o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel tedy namítá nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Konkrétně stěžovatel namítá, že krajský soud nesprávně vyložil § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s článkem 1 Dohody v tom ohledu, že podle názoru stěžovatele jsou podmínky zajištění cizince za účelem předání podle mezinárodní smlouvy stanoveny výhradně v § 129 zákona o pobytu cizinců. Vedle podmínky neoprávněného vstupu či pobytu na území České republiky musí být splněna podmínka existence platné a účinné readmisní smlouvy, tj. mezinárodní smlouvy o předávání a zpětném přebírání nelegálně pobývajících osob (v daném případě Dohoda). Naopak samotná Dohoda, jak stěžovatel dále zdůrazňuje, okolnosti zajištění cizince nijak neupravuje. Její ustanovení se vztahují toliko k faktickému předání cizince. Podmínky pro faktické předání však mohou nastat až po zajištění cizince podle § 129 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel tedy uzavírá, že pokud článek 1 Dohody stanoví jako nutnou podmínku realizace předání cizince existenci pravomocného rozhodnutí, jímž bylo tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění, nelze z tohoto ustanovení dovozovat, že podmínka existence pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění musí být splněna již v okamžiku, kdy je cizinec za účelem předání zajišťován.

Stěžovatel dále podotýká, že popsaným výkladem příslušných ustanovení krajský soud fakticky znemožnil policii zajistit cizince, který v České republice pobývá neoprávněně, byť možnost uplatnění tohoto opatření vyplývá přímo ze zákona. Stěžovatel připomíná, že cílem § 129 zákona o pobytu cizinců je zabránit neoprávněnému jednání cizince, který má být následně podle platné a účinné readmisní smlouvy předán. Pokud by cizinec byl zajištěn až po právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění, mohl by téměř až do okamžiku realizace samotného předání pobývat na území ČR bez jakéhokoliv oprávnění k pobytu. V důsledku nesprávného výkladu předmětných ustanovení tak krajský soud v podstatě postavil naroveň cizince, jenž pobývá na území České republiky neoprávněně (bez jakéhokoliv pobytového statutu), cizinci pobývajícímu zde oprávněně; tím dle názoru stěžovatele došlo k porušení článku 1 Listiny základních práv a svobod. Na druhou stranu, jak dále uvádí stěžovatel, nelze nutit cizince, kterému bylo uděleno rozhodnutí o správním vyhoštění, aby se vzdal práva na opravné prostředky, a to jen proto, aby mohl být zajištěn.

Stěžovatel dále dovozuje rozpor rozsudku krajského soudu s usnesením Ústavního soudu ze dne 23. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 219/04, podle něhož subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky neexistuje, neboť je věcí suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek připustí pobyt cizinců na svém území. Dle stěžovatele je tedy věcí suverénního státu, zda a jakým způsobem omezí cizince ve volném pohybu na území České republiky, pokud zde pobývá neoprávněně. Způsob, jakým tak lze učinit, pak stanoví zákon o pobytu cizinců (v daném případě se jedná o § 129

uvedeného zákona). Pokud by ovšem k zajištění cizince nemohlo při splnění podmínek stanovených v § 129 zákona o pobytu cizinců dojít a toto opatření by mohlo být realizováno až při splnění podmínek stanovených v příslušné readmisní smlouvě, byl by znemožněn výkon státní správy.

Ze všech těchto důvodů stěžovatel navrhuje zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti s jejími důvody nesouhlasí a naopak se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu vyslovenými v napadeném rozsudku.

Žalobce nesouhlasí s námitkou stěžovatele, že v důsledku výkladu předmětných ustanovení zákona o pobytu cizinců a Dohody, který si v napadeném rozsudku osvojil krajský soud, bude policii fakticky znemožněno zajistit cizince za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy. Žalobce podotýká, že naopak pouze takovým výkladem předmětných ustanovení lze zajistit dostatečnou ochranu práv zajišťovaných osob, především práva na osobní svobodu zaručeného článkem 8 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Aplikací předmětných ustanovení podle výkladu, jenž prosazuje stěžovatel, by totiž mohlo dojít k situaci, kdy občan Vietnamské socialistické republiky bude zajištěn za účelem předání, přičemž nebudou naplněny podmínky pro realizaci předání podle Dohody, tj. existence pravomocného a vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění takové osoby (v této souvislosti žalobce odkazuje na rozhodné anglické znění Dohody, které jako podmínku převzetí osoby stanoví existenci vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění). Pokud by tato podmínka následně nebyla splněna, byla by taková osoba po celou dobu svého zajištění neoprávněně zadržována, a to v rozporu s Dohodou, s článkem 8 Listiny a dále s článkem 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, publ. pod č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“).

Poukaz stěžovatele na usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 219/04, žalobce považuje za bezpředmětný, neboť v nyní projednávaném případě byla posuzována otázka zákonnosti zajištění žalobce za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy. Šlo tedy zejména o možné dotčení práva na osobní svobodu a práva na soudní a jinou právní ochranu, nikoliv o „právo na pobyt“.

Stejně tak podle žalobce nedošlo v posuzovaném případě k porušení článku 1 Listiny základních práv a svobod. Krajský soud ve svých závěrech nepostavil cizince, který na území České republiky pobývá oprávněně, naroveň cizinci, který zde pobývá v rozporu se zákonem. Žalobce v této souvislosti připomíná, že s osobou, jež pobývá na území ČR neoprávněně, mohou být zahájena příslušná řízení podle intenzity jejího provinění (např. řízení o správním vyhoštění či přestupkové řízení).

S ohledem na uvedené žalobce navrhuje kasační stížnost zamítnout.

Původně žalovaný správní orgán (Policie České republiky, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Plzeň), který podal rovněž kasační stížnost v předmětné věci, v souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 427/2010 Sb. ke dni 1. 1. 2011 zanikl. Nejvyšší správní soud proto v řízení o kasační stížnosti pokračoval jako se stěžovatelem s Policií

České republiky, Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje, Odborem cizinecké policie, neboť na tento správní orgán odpovídající pravomoc původně žalovaného správního orgánu rozhodovat o zajištění cizince za účelem plnění závazků vyplývajících z mezinárodní smlouvy přešla [§ 129 odst. 1 a 3 ve spojení s § 161 odst. 1 písm. b) a § 164 odst. 1 písm. v) zákona o pobytu cizinců, v nyní účinném znění].

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), byla podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení před krajským soudem (§ 102 s. ř. s.) a jedná za něj pověřený zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud dále posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve připomíná skutkové okolnosti posuzovaného případu, jak vyplývají ze správního spisu:

Rozhodnutím ze dne 9. 1. 2008, č. j. SCPP-901/PH-OPK3-SV-2007, bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 6 a písm. c) bod 1 a 2 zákona o pobytu cizinců uděleno správní vyhoštění se stanovením doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky, na pět let. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 16. 1. 2008. Důvodem udělení správního vyhoštění bylo zjištění, že žalobce na území České republiky pobývá neoprávněně bez platného cestovního dokladu a víza, a to od roku 2002, kdy vstoupil na území ČR přes nezjištěný hraniční přechod, a to rovněž neoprávněně, ve skrytu zavazadlového prostoru nákladního vozidla. Žalobce ovšem přes uvedené rozhodnutí o správním vyhoštění z České republiky nevycestoval. Tato skutečnost byla zjištěna dne 9. 11. 2009 při kontrole totožnosti žalobce a následné lustraci provedené hlídkou Policie ČR, Obvodního oddělení Cheb.

Vzhledem k těmto zjištěním byl žalobce při zmíněné kontrole podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR zajištěn a následně předán stěžovateli. Ještě téhož dne bylo s žalobcem zahájeno další řízení o správním vyhoštění a bezprostředně po té vydáno rozhodnutí č. j. CPPL-49113-20/ČJ-2009-034062-KP3, kterým bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. a) bod 3 zákona o pobytu cizinců uděleno správní vyhoštění na dobu deseti let. Samostatným výrokem tohoto rozhodnutí stěžovatel podle § 85 odst. 2 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) vyloučil odkladný účinek případného odvolání. Na poslední straně rozhodnutí, zcela dole pod připojenými podpisy, pak je rukou připsána poznámka, že žalobce se vzdal práva na odvolání. S ohledem na tuto skutečnost byla na originálu předmětného rozhodnutí o správním vyhoštění, jenž je založen ve správním spisu, vyznačena právní moc dnem 9. 11. 2009. Následující den (tj. dne 10. 11. 2009) stěžovatel vydal žalobou napadené rozhodnutí, na jehož základě byl žalobce dne 11. 11. 2009 umístěn do zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová.

Ze správního spisu konečně vyplývá, že dne 18. 11. 2009 bylo stěžovateli doručeno odvolání žalobce datované ke dni 12. 11. 2009 proti rozhodnutí o správním vyhoštění č. j. CPPL-49113-20/ČJ-2009-034062-KP3. Z řízení o související věci, vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 As 25/2010, je tomuto soudu také známo, že o zmíněném odvolání žalobce příslušný odvolací orgán meritorně rozhodl, přestože stěžovatel ve svém stanovisku k odvolání uváděl, že se žalobce vzdal práva na odvolání, a v kasační stížnosti rovněž tvrdil, že se jednalo o odvolání opožděné. Odvolací orgán rozhodnutím ze dne 3. 10. 2010, č. j. CPR-16656-2/ČJ-2009-9CPR-V227, odvoláním napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc stěžovateli k novému projednání. Stěžovatel následně vydal nové rozhodnutí ze dne 2. 4. 2010, č. j. CPPL-49113-65/ČJ-2009-034062-KP3, o správním vyhoštění žalobce. Doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území České republiky, byla v uvedeném rozhodnutí stanovena na 10 let.

Uvedená skutková zjištění je třeba dále posoudit podle rozhodné právní úpravy. V daném případě byl žalobce zajištěn podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle něhož *„policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy nebo přímo použitelného předpisu Evropských společenství; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i prováženého cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky“*. Podle odst. 3 téhož ustanovení platí, že *„v případech,kdy předání cizince nelze uskutečnit ve lhůtě 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě 72 hodin, policie vydá rozhodnutí o jeho zajištění a cizince umístí do zařízení. Rozhodnutí nabývá právní moci doručením nebo odmítnutím cizince rozhodnutí převzít. Doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od omezení osobní svobody“*.

Samotná Dohoda (podle českého znění zveřejněného ve Sbírce mezinárodních smluv) pak ve svém článku 1 odst. 1 stanoví, že *„v souladu s ustanovením této dohody každá smluvní strana převezme na území svého státu na žádost druhé smluvní strany osobu, která nesplňuje nebo přestala splňovat platné podmínky pro vstup nebo pobyt na území státu druhé smluvní strany a o jejímž vyhoštění bylo pravomocně rozhodnuto příslušným orgánem žádající smluvní strany v souladu s jeho vnitrostátními právními předpisy, pokud je na základě dokumentů a jiných prostředků stanovených v protokolu k provádění této dohody prokázáno, že tato osoba má občanství žádané smluvní strany“*. Další ustanovení dohody upravují zejména způsob předávání osoby a náklady s předáváním spojené. Konečně podle článku 9 odst. 1 Dohody se její ustanovení nevztahují na *„občany státu jedné smluvní strany, kteří vstoupili na území státu druhé smluvní strany, jestliže rozhodnutí o vyhoštění těchto osob byla příslušným orgánem druhé smluvní strany vydána dříve, než tato dohoda vstoupila v platnost. Předání a převzetí takových občanů se řídí postupy platnými před vstupem této dohody v platnost“*. Dohoda byla sepsána ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém, vietnamském a anglickém, která jsou stejně autentická. V případě rozdílu ve výkladu je rozhodující znění v jazyce anglickém.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že pro zajištění cizince za účelem předání podle mezinárodní smlouvy postačí splnit podmínky přímo stanovené v § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a nikoliv zároveň i podmínky vyplývající z příslušné readmisní smlouvy. V této souvislosti stěžovatel poukazuje na to, že Dohoda stanoví podmínky až

pro samotné faktické předání cizince; podmínky zajištění cizince, jenž má být podle Dohody do země svého státního občanství předán, naopak ve svých ustanoveních nijak neupravuje.

Nejvyšší správní soud připomíná, že předmětnou otázkou se v rámci své rozhodovací činnosti již zabýval, přičemž v rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č. j. 2 As 80/2009 - 66, publikovaném pod č. 2078/2010 Sb. NSS, dospěl v obdobné věci k závěru, že při rozhodování o zajištění cizince je třeba brát v úvahu nejen podmínky přímo uvedené v § 129 zákona o pobytu cizinců, ale též podmínky sjednané v příslušné readmisní smlouvě pro převzetí cizince druhou smluvní stranou. Nejvyšší správní soud přitom považoval za logický předpoklad zajištění cizince podle § 129 zákona o pobytu cizinců skutečnost, že účel takového zajištění bude moci být naplněn. Konkrétně zdejší soud uvedl, že *„jestliže tedy žalobce byl zajištěn za účelem předání do Vietnamu podle Dohody, musí být podle ní převzetí reálné. Je-li kdo zajištěn za účelem předání podle mezinárodní smlouvy, musí být zřejmé, že k předání podle této smlouvy vůbec může dojít. Z tohoto hlediska je tedy třeba podmínky Dohody zkoumat již při rozhodování o zajištění a jejich splnění musí být z rozhodnutí zřejmé přesto, že na řízení podle § 129 zákona o pobytu cizinců se nevztahuje správní řád (§ 168 cit. zákona). Opačnému názoru zdánlivě nasvědčuje ustanovení § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, neboť předpokládá vydání rozhodnutí jen tam, kde nelze předat cizince do 48 hodin od faktického zajištění a odst. 4 téhož ustanovení, podle něhož je policie povinna jednat tak, aby byl cizinec předán v nejbližším možném termínu od zajištění. Takové předání je ovšem nemožné tam, kde je převzetí mezinárodní smlouvou vázáno na další skutečnosti. Předání do 48 hodin a zajištění na dobu tento limit nepřesahující je tedy možné jen tam, kde jsou již všechny podmínky pro předání cizince splněny a stejně tak povinnost předání v nejbližším možném termínu musí být vázána na splnění nutných podmínek, za nichž může k předání dojít“.*

Ve světle citovaného rozsudku nemohla být stížní námitka podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. úspěšná. Nejvyšší správní soud tudíž musí, stejně jako krajský soud, dát za pravdu žalobci, že podmínka zajištění vyjádřená výslovně v § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle níž musí být účelem zajištění „předání podle mezinárodní smlouvy“, znamená, že již v řízení o zajištění cizince je třeba zkoumat, zda jeho předání podle příslušné readmisní smlouvy bude možné realizovat či nikoli; v opačném případě by totiž mohlo dojít k bezdůvodnému zbavení osobní svobody, a tedy k zásahu do práva na osobní svobodu cizince a k porušení zákazu svévolného zbavení osobní svobody garantovaných zejména čl. 8 odst. 1 a 2 Listiny a čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy.

Se stěžovatelem nelze souhlasit v tom, že výše popsaný výklad předmětných ustanovení ve svém důsledku představuje neopodstatněné zvýhodnění cizince neoprávněně pobývajícího na území České republiky vůči cizinci, jenž zde pobývá v souladu se zákonem, což odporuje článku 1 Listiny. Nerovnost je možné spatřovat tam, kde by za stejných podmínek bylo vůči různým osobám postupováno odlišně či naopak za rozdílných podmínek shodně; o takový případ se ovšem v posuzované věci nejedná. Zákon o pobytu cizinců stanoví podmínky pobytu cizinců a zároveň vyvozuje důsledky z neoprávněného vstupu na území či neoprávněného pobytu na něm. Poukázat lze na ustanovení hlavy X. zákona o pobytu cizinců, v níž je upraveno správní vyhoštění cizince. V posuzovaném případě je nadto na místě postupovat podle ustanovení platné a účinné

readmisní smlouvy (tj. Dohoda). Zákon o pobytu cizinců dále upravuje podmínky, za nichž lze cizince za účelem efektivního výkonu správního vyhoštění, resp. realizace předání podle mezinárodní smlouvy zajistit; takové opatření, v jehož důsledku je cizinec zbaven osobní svobody, ovšem musí být v každém jednotlivém případě, v němž je uplatněno, v souladu se zákonem i s ústavním pořádkem, včetně mezinárodních smluv o lidských právech, jimiž je Česká republika vázána (vedle čl. 5 Úmluvy jsou právo na osobní svobodu a zákaz svévolného zbavení svobody bez zákonného podkladu uznávány např. rovněž v čl. 9 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech).

Rovněž odkaz stěžovatele na usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 219/04, je podle Nejvyššího správního soudu zcela nepřiléhavý. Předmětem řízení vedeného před Ústavním soudem byla otázka pobytu cizince na území České republiky, přičemž Ústavní soud dospěl k závěru, že neexistuje ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území. V nyní posuzované věci se ovšem zdejší soud v souvislosti s uplatněnou stížní námitkou zabývá otázkou možného zásahu do práva na osobní svobodu, tedy otázkou zcela odlišnou, přičemž o tom, že jde o jedno ze základních práv podle Listiny i podle zmiňovaných mezinárodních smluv o lidských právech nemůže být žádných pochyb.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal námitky uvedené v kasační stížnosti důvodné.

Obiter ditum však Nejvyšší správní soud s odkazem na svůj výše citovaný rozsudek ze dne 31. 3. 2010, č. j. 2 As 80/2009 – 66, podotýká, že jakkoli české znění článku 1 odst. 1 Dohody skutečně převzetí cizince váže na podmínku právní moci rozhodnutí o vyhoštění, v anglickém znění, dostupném na www.senat.cz, je užito spojení *„an enforceable expulsion order“*, tedy předání je vázáno na *vykonatelnost* rozhodnutí. V Dohodě přitom bylo sjednáno, že v případě rozdílu je rozhodné znění anglické.

Z uvedeného je zřejmé, že krajský soud se dopustil nesprávného posouzení právní otázky ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť za podmínku předání (a tudíž i zajištění) vyplývající z Dohody považoval právní moc rozhodnutí o správním vyhoštění. Podle rozhodného anglického znění Dohody je ale takovou podmínkou vykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění. V posuzované věci ovšem Nejvyšší správní soud nemohl k tomuto pochybení krajského soudu přihlédnout, neboť stěžovatel v kasační stížnosti nesprávné posouzení této právní otázky nenamítal a zároveň nejde o vadu podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k níž by byl kasační soud oprávněn a zároveň povinen přihlížet z úřední povinnosti. Na rozdíl od věci, v níž zdejší soud rozhodl citovaným rozsudkem č. j. 2 As 80/2009 - 66, zároveň nezakládá dané pochybení krajského soudu ani nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], k níž by Nejvyšší správní soud přihlížel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. z úřední povinnosti. V nyní posuzované věci totiž žalobce v žalobě nenamítal, že by nebyla splněna podmínka vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce v řízení před krajským soudem naopak namítal, že nebyla splněna právě podmínka právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 9. 11. 2009, jelikož proti zmíněnému rozhodnutí podal v zákonné lhůtě odvolání, o kterém do doby podání žaloby odvolací orgán nerozhodl. Touto žalobní námitkou se však krajský soud řádně zabýval a shledal ji důvodnou. Nelze tudíž tvrdit, že jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, byť se krajský soud při hodnocení této

žalobní námitky dopustil zmiňovaného nesprávného posouzení uvedené právní otázky. Na toto nesprávné posouzení stěžovatel v kasační stížnosti nereagoval, Nejvyšší správní soud tedy k němu, jak již bylo řečeno, nemohl přihlédnout.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, žalobce byl naopak v řízení o kasační stížnosti úspěšný, příslušelo by mu tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce ovšem v řízení o kasační stížnosti nebyl zastoupen advokátem a ze spisu nejsou patrné ani jiné náklady, které by mu v tomto řízení měly vzniknout. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 31. května 2011

JUDr. Lenka Matyášová, Ph.D.
předsedkyně senátu